

۱۴۲۱/۸/۸

گامی به دو فرهنگ لغت یک زبانه
دهخدا و مریام وبستر

مؤلفان:

دکتر فروغ کاظمی

مجتبی صمدی

(دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی)

نشر راشدین

سرشناسه	: کاظمی، فروغ، ۱۳۵۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: نگاهی به دو فرهنگ لغت یک زبانه دهخدا و ویستر / مولفان فروغ کاظمی، مجتبی صمدی.
مشخصات نشر	: تهران: راشدین، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۳۱۴ ص.
شابک	: ۱۸۰۰۰۰ ریال 5-294-600-978 :
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: دهخدا، علی اکبر، ۱۲۵۸ - ۱۳۳۴. لغتنامه -- نقد و تفسیر
موضوع	: دایره المعارفها و واژه نامه ها -- تاریخ و نقد
موضوع	: فارسی -- واژه نامه نویسی
موضوع	: زبان انگلیسی -- واژه نامه نویسی
موضوع	: ادبیات تطبیقی
ژانر	: صمدی، مجتبی، ۱۳۵۶ -
رده بندی کتب	: AE۱۳۹۵۱۸ ن/ک۲
رده بندی دیویی	: ۹۱۵/۰۳۹
شماره کتابخانه ملی	: ۴۱۹۷۵۹۲

■ انتشارات راشدین

■ عنوان کتاب:	نگاهی به دو فرهنگ لغت یک زبانه دهخدا و مریام ویستر
■ مولفان:	فروغ کاظمی - مجتبی صمدی
■ نظارت فنی:	محمّد معین عارفی
■ صفحه آرایی:	افسانه حسینی
■ چاپ و صحافی:	ناژو
■ نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۵
■ شمارگان:	۱۰۰۰
■ شابک:	۵-۲۹۴-۳۶۱-۶۰۰-۱۸۰۰۰
■ قیمت:	۱۸۰۰۰۰ ریال
■ نشانی:	میدان انقلاب - کارگر جنوبی - کوچه مستاسب - پلاک ۴ واحد ۶
■ تلفن / نمابر:	۶۶۱۲۳۴۴۹ - ۶۶۴۰۸۲۲۴

www.rashedin.info

Email: rashed1829@yahoo.Com

■ پایگاه اینترنتی:

■ پست الکترونیک:

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار.....
۱۱	فصل اول: مقدمه.....
۱۴	بیان موضوع.....
۲۰	اهمیت موضوع.....
۲۵	فصل دوم: تاریخچه فرهنگ نگاری.....
۲۶	مقدمه.....
۳۱	مطالعات فرهنگ نگاری در غرب.....
۳۹	مطالعات فرهنگی نگاری در ایران.....
۴۵	فصل سوم: اصول فرهنگ نگاری.....
۴۶	مقدمه.....
۴۹	اصول و ضوابط مرسوم در فرهنگ نگاری.....
۵۱	مراحل تألیف فرهنگ.....
۵۳	مشکلات فرهنگ‌نامه نویسی.....
۵۷	فرهنگ لغت.....
۶۰	فرهنگ لغت دهخدا.....
۶۲	فرهنگ لغت وبستر.....
۶۴	فرهنگ لغت‌های مشهور فارسی.....
۶۴	فرهنگ لغت‌های مشهور انگلیسی.....
۶۵	فصل چهارم: روش بررسی موضوع.....
۶۶	مراحل اجرا.....
۶۹	فصل پنجم: مقایسه فرهنگ‌های دهخدا و وبستر.....
۷۰	مقدمه.....
۷۰	تحلیل داده‌ها.....

۷۰	تحلیل نمونه‌های برگرفته از فرهنگ لغت دهخدا
۲۲۵	تحلیل نمونه‌های برگرفته از فرهنگ لغت مریام وبستر
۲۹۵	فصل ششم: سخن پایانی
۲۹۶	مقدمه
۳۰۳	نتیجه مطالعات
۳۰۷	پیشنهادهای برای پژوهش‌های آتی
۳۰۹	کتابنامه
۳۱۰	منابع فارسی
۳۱۴	منابع انگلیسی

پیشگفتار

کتاب حاضر به منظور تدوین و تألیف مطالبی در راستای بهبود و گسترش فرهنگ نویسی در ایران نگاشته شده است. این کتاب مطابق با آخرین استانداردهای حوزه فرهنگ نگاری علمی تألیف شد و مهم‌ترین هدف آن بالا بردن کیفیت فرهنگ نگاری در کشور، برای استفاده هر کس می‌باشد. نگارندگان تلاش‌ها و دلسوزی‌های پیشگامان فرهنگ نگاری ایران را از اینجای نهاد و ضمن پاس داشت مقام آنان، انگیزه خود از تألیف کتاب حاضر را ارائه می‌دهیم. امید است که کاستی‌های احتمالی فرهنگ نگاری که اغلب به پیش از نوشتن فرهنگ نامه از می‌گردد، اعلام می‌دارد. فرهنگ‌نامه شاید کاربردی ترین کتاب مرجع برای متخصصان و دانشوران است. کتاب های مرجع دو دسته‌اند؛ یا اطلاعات مستقل ارائه می‌دهند و یا اطلاعات مربوط به متن خاص را به یاد می‌آورند. از دسته اول، برخی مفصل هستند که به آنها دانش‌المعارف می‌گوییم و برخی فقط کلمه را توضیح می‌دهند که آنها را فرهنگ لغت می‌نامیم. فرهنگ نامه حد وسطی بین آنهاست و فواید هر دو را با هم دارد، به این جهت مهم‌تر از بقیه محسوب می‌شود. فرهنگ‌نامه، با تمام فواید آن،

کاری سخت و دقیق است و از زمان پیدایش تا به حال بر دامنه استفاده از آن، در شکل‌ها و قالب‌های متفاوت افزوده شده است. توجه فرهنگ‌نویسان به عرضه بهتر، دقیق‌تر و مناسب‌تر باعث شده که ارائه فرهنگ‌نامه‌ها در کمیت و کیفیت، تنوع بیشتری داشته باشد.

مقایسه فرهنگ‌ها در ایران معمولاً به ندرت اتفاق می‌افتد؛ در موارد محدود موجود هم به تمام جوانب پرداخته نمی‌شود. برخی مقاله‌هایی که به قیاس فرهنگ‌ها پرداخته، در واقع معرفی غیر انتقادی اثر است. در مطبوعات ما، کمتر مقایسه جامع می‌توان پیدا کرد که باعث شود هم اثری را به گونه‌ای جامع مورد بازبینی قرار دهند و هم راسماً و راهگشای دیگران در نوشتن فرهنگ‌های استاندارد و کاربردی باشد. هدف از نگارش فرهنگ‌نامه به طور کلی، کمک به طالبان علم در فهم و دریافت مطالب علمی و فرهنگی با جامعه علمی به صورتی راحت و سریع است. در واقع فرهنگ و فرهنگ‌نامه، خواننده خود را از زبان عرفی و عادی بالاتر برده، به زبان علمی و جامعه خاص پیوند می‌زند و بدین ترتیب، از طریق زبان و ویژگی‌های زبان‌شناختی، اطلاعات علمی خاص را در اختیار خواننده می‌گذارد. اما با دقت بیشتر در اطلاعاتی که لازم است به مخاطب ارائه یابد، روشن می‌شود که برای تحقق هدف مزبور، تلاش فراوانی لازم است. در فرهنگ یا فرهنگ‌نامه، از هر نوعی که باشد، با وجود اختلاف سطح، لازم است اصول خاصی رعایت شوند که هر کدام نیازمند اطلاعات جداگانه و مشاوران مختلف از علوم متفاوت‌اند و بسته به نوع فرهنگ‌نامه، تخصص این مشاوران متفاوت خواهد بود. این کتاب با هدف بررسی تطبیقی دو فرهنگ لغت یک زبان دهنده و مریام وبستر، از نظر اصول فرهنگ‌نگاری به رشته تحریر درآمده است. کتاب حاضر در حوزه اطلاعات

مدخلی، اصول فرهنگ نگاری این دو فرهنگ لغت را مورد بررسی قرار داده و با
ارائه دو فرضیه اساسی، جایگاه علمی و کاربردی این دو لغت نامه را مورد مطالعه
قرار داده است.

دکتر فروغ کاظمی

استادیار گروه زبانشناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی

مجتبی صمدی

کارشناس ارشد زبانشناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی

www.ketab.ir